

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 368/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDACTED], [REDACTED], a 2/ [REDACTED], [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených JUDr. Ludovítom Štanglovičom, advokátom, Jarmočná 2264/3, Šaľa, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/98/2019-578 zo 6. júla 2022 v časti jeho výrokov V, VI a VII a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/223/2022 zo 14. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. marca 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd Galanta (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 26C/189/2013-283 zo 4. marca 2019 zamietol žalobu sťažovateľov o uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva (výrok I) a žalovanej a štátu priznal 100 % náhradu trov konania (výroky II a III). Proti rozsudku okresného súdu sťažovatelia podali odvolanie vo vzťahu ku všetkým výrokom.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom pripustil čiastočné späťvzatie žaloby (v časti obťažovania dymom a popolčekom) a v tejto časti konanie zastavil

(výrok I), zmenil rozsudok okresného súdu a zriadil vecné bremeno na ťarchu žalobcov – sťažovateľov (výrok II), zaviazal žalovanú uhradiť sťažovateľom 32 eur za zriadenie vecného bremena (výrok III), zmenil rozsudok okresného súdu a uložil žalovanej povinnosť zdržať sa rušenia sťažovateľov vníkaním psov na nehnuteľnosti v ich vlastníctve (výrok IV), potvrdil rozsudok okresného súdu vo zvyšnej zamietajúcej časti (výrok V), priznal žalovanej voči sťažovateľom právo na náhradu trov konania v rozsahu 20 % (výrok VI) a priznal štátu voči sťažovateľom právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok VII). Pokiaľ ide o potvrdzujúci výrok, krajský súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozsudku okresného súdu, ktorým žalobu zamietol v časti uloženia povinnosti zdržať sa voči žalobcom odvádzania snehu a dažďovej vody. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že k obťažovaniu s odvádzaním dažďovej vody na pozemok sťažovateľov dochádzalo, avšak nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že išlo o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom. Zo záznamov vytvorených sťažovateľmi je zrejmé, že sa na ich nehnuteľnosti vytvárali mláky, nemožno však vyhodnotiť, či sa tak stalo pri akomkoľvek daždi, resp. iba pri návalovom, resp. búrke, pretože v takom prípade by sa uvedenému nezabránilo a v ďalšom i podľa polohy pozemku sa môžu vytvárať mláky, ktoré schnú dlhšiu dobu, a nemožno poprieť, že odtok bol zanášaný aj z dôvodu na strane sťažovateľov. Nimi predložená fotodokumentácia a nahrávky neboli dostatočnými na preukázanie tvrdenia, že zo strany žalovanej boli týmto spôsobom obťažovaní nad mieru primeranú pomerom. Žalovaná poprela tvrdenia sťažovateľov, že by odvádzaním dažďovej vody dochádzalo k ich obťažovaniu nad mieru primeranú pomerom, pričom dôkazné bremeno, že sa tak deje vždy, keď prší, je na sťažovateľoch ako žalobcoch. Rovnako ich tvrdenie o obťažovaní snehom nad mieru primeranú pomerom krajský súd považoval za nepreukázané a navyše poukázal na skutočnosť, že v inkriminovanej obci snehové preháňky nie sú v takej miere, aby dochádzalo k obťažovaniu nad mieru primeranú pomerom. Ďalšie návrhy na dokazovanie pred odvolacím súdom zo strany sťažovateľov súd ako novoty (aj z dôvodu hospodárnosti konania) nepripustil [§ 366 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)].

4. Výrok o trovách konania krajský súd založil na § 256 ods. 1 CSP s tým, že ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Konania v časti o povinnosť zdržať sa obťažovania dymom a popolčekom a pachmi z chovaných vtákov boli zastavené, pričom sťažovatelia nepreukázali, že sa tak stalo z dôvodov na strane žalovanej (že by v tejto súvislosti niečo vykonávala, aby nedochádzalo k obťažovaniu žalobcov nad mieru primeranú pomerom po podaní žaloby). Z procesného hľadiska preto zastavenie konania zavinili sťažovatelia. Podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP krajský súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie tak, že žalovaná má voči sťažovateľom nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 20 % (úspech sťažovateľov v 2 nárokoch a úspech žalovanej v 1 nároku + 2 konania zastavené z dôvodu na strane sťažovateľov). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Z dôvodu prevažného úspechu žalovanej vznikol jej nárok na náhradu trov konania voči sťažovateľom v konaní v prevažnej miere neúspešným. Krajský súd rozhodol aj o náhrade trov štátu, pretože v priebehu konania boli trovy znaleckého dokazovania vzhľadom na absenciu zloženého preddavku na trovy hradené zo štátnych prostriedkov, pričom tieto boli vynakladané na návrh a v prospech neúspešných sťažovateľov.

5. Proti výrokom V, VI a VII rozsudku krajského súdu podali sťažovatelia dovolanie, ktorého prípustnosť založili na § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vo vzťahu k otázke obťažovania sťažovateľov odvádzaním dažďovej vody a snehu uviedli, že súd sa mal vysporiadať s otázkou, či prenikanie dažďovej vody v rozsahu vyplývajúcom z prehratých videí predložených sťažovateľmi pri každom daždi predstavuje obťažovanie nad mieru primeranú pomerom (nie otázkou, či pri každom daždi vôbec dochádza k prieniku vody v rozsahu vyplývajúcom z predložených videí, keďže táto skutočnosť bola nesporná, pretože toto tvrdenie zo strany žalovanej nebolo v konaní výslovne popreté). Predmetnou otázkou sa však krajský súd nezaoberal a na argumenty sťažovateľov v tomto smere neprihliadol, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v kontexte práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Čo sa týka výroku VI rozsudku krajského súdu, sťažovatelia namietli, že krajský súd nereflektuje žiadne dôkazy preukazujúce dôvodnosť žaloby v časti žiadanej ochrany pred obťažovaním dymom, popolčekom a pachmi z chovaných vtákov a absolútne prehliadol videozáznamy a fotky predložené sťažovateľmi, z ktorých vyplývalo „*vydymovanie*“ zo strany žalovanej. Sťažovatelia považovali rozsudok krajského súdu v časti trov konania za prekvapivý, pretože krajský súd svoje rozhodnutie neoprel o konkrétne zákonné ustanovenia, ani sa nezaoberal riadne otázkou procesného úspechu vo vzťahu k jednotlivým nárokom, svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Krajský súd sa vo výroku VI rozsudku odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP], a to v otázke rozdelenia výrokov o trovách konania pri uplatnení viacerých nárokov v konaní a o tejto otázke rozhodol nesprávne. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedli, že odvolací súd v časti výroku VII rozhodol nesprávne o právnej otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená. Krajský súd v rámci výroku VII priznáva štátu voči žalobcom právo na náhradu trov konania, pričom náhradu trov konania možno priznať iba strane konania (§ 255 ods. 1 CSP), ktorou štát nebol.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením zo 14. decembra 2023 dovolanie ako celok zamietol. Krajský súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami sťažovateľov, z jeho rozhodnutia sú zrejmé úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, aké dôkazy súd vykonal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Okresný súd považoval za preukázané, že žalovaná má odtoky na odvod dažďovej vody osadené pozdĺž svojej nehnuteľnosti aj v prednej, aj v zadnej časti nehnuteľnosti, pričom nebolo preukázané, že by uvedené zabezpečenie nezodpovedalo technickým predpisom a v dôsledku toho by dažďovou vodou žalovaná nad mieru primeraným pomerom obťažovala sťažovateľov vo výkone vlastníckeho práva. So závermi okresného súdu sa stotožnil aj krajský súd. Dovolací súd nezistil vadu zmätočnosti ani v procese zisťovania skutkového stavu. Rozhodnutie krajského súdu vo výrokoch VI a VII o trovách je výstižné a presvedčivo odôvodnené a prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu o trovách z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP] je vylúčená podľa § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP.

III.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia prezentujú skutkové tvrdenie, že k obťažovaniu prienikom dažďovej vody v rozsahu, ako to preukázali predloženými videami, dochádza pri každom daždi, pričom toto

tvrdenie zo strany žalovanej nebolo v konaní výslovne popreté, zo strany žalovanej bolo len tvrdené, že prenikanie vody v sťažovateľmi tvrdenom rozsahu nepovažuje za zásah nad mieru primeranú pomerom. Teda samotný prienik aj jeho rozsah predstavoval nesporné tvrdenie (§ 151 ods. 1 CSP), spornosť sa obmedzila len na otázku, či taký prienik predstavuje obťažovanie nad mieru primeranú pomerom. Napriek tomu krajský súd v rozsudku naznačoval nemožnosť vyhodnotenia vytvárania mlák na nehnuteľnostiach sťažovateľov pri každom daždi, ale len pri silnej búrke, teda tvrdenie sťažovateľov o prieniku dažďovej vody v rozpore s § 151 ods. 1 CSP vyhodnotil ako sporné. Sťažovatelia tvrdili, že prenikanie vody pri každom daždi, kedy sa na ich pozemkoch vytvárajú veľké mláky a dochádza k podmývaniu ich nehnuteľností, je potrebné považovať za obťažovanie nad mieru primeranú pomerom. Krajský súd na uvedené skutočnosti neprihliadol ako na nesporné a hlavným argumentom sťažovateľov sa nezaoberal, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil a svoj záver žiadnym spôsobom neodôvodnil. Najvyšší súd sa otázkou nedodržania § 151 ods. 1 CSP žiadnym spôsobom nezaoberal, čím došlo k porušeniu práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

8. Krajský súd žiadnym spôsobom nereflektoval akékoľvek dôkazy a z nich vyplývajúce úvahy v spojitosti s preukázaním dôvodnosti žaloby v časti žiadanej ochrany pred obťažovaním dymom, popolčekom a pachmi z chovaných vtákov, prehliadol viac ako 100 videí a fotografií predložených sťažovateľmi, z ktorých vyplývalo „*vydymovanie*“ zo strany žalovanej, vôbec nezohľadnil výpoveď svedka (manžela žalovanej) na pojednávaní 25. mája 2020, podľa ktorého „*dali nové kúrenie, nový kotol a kúria len plynom, pričom predtým kúрили pevným palivom*“. Sťažovatelia poukazovali na to, že žalovaná sa po začatí konania zachovala v zmysle žalobnej požiadavky a upustila od obťažovania sťažovateľov dymom a popolčekom vznikajúcim predovšetkým pri kúrení pevným palivom. Krajský súd napriek tomu rozhodol v rozpore s predošlými právnymi úvahami a svoje rozhodnutie žiadnym spôsobom neodôvodnil. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, že by súd skúmal dôvod, pre ktorý zobrali sťažovatelia žalobu späť.

9. Krajský súd rozhodol o trovách konania jedným výrokom napriek tomu, že žaloba bola podaná pre niekoľko rôznych právnych vecí, čo je v rozpore s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu (uznesenie sp. zn. 3 MCdo 11/2011 z 11. októbra 2012) a svoj odklon od uvedeného názoru žiadnym spôsobom neodôvodnil. Mal sa vysporiadať s uplatnením zásady procesného úspechu vo veci vo vzťahu ku každému z nárokov samostatne. Najvyšší súd sa nezaoberal argumentmi sťažovateľov, ani nesúlalom odvolacieho rozsudku s jeho rozhodovacou praxou.

10. Rozhodujúca časť trov konania (preddavky na znalecké dokazovanie) bola vynaložená výlučne v spojitosti s prvým žalovaným nárokom, v ktorej časti boli sťažovatelia v plnom rozsahu úspešní. Rozhodovanie o všetkých trovách spoločne bez ohľadu na konkrétny nárok, ku ktorého uplatneniu boli vynaložené, vytvára značnú nespravodlivosť vo vzťahu k právam a majetku sťažovateľov. Neúspech pri domáhaní sa iného nároku vôbec nesúvisiaceho s vykonaným znaleckým dokazovaním nemôže mať vplyv na náhradu trov konania vzniknutých výlučne v súvislosti s časťou konania, v ktorej boli sťažovatelia úspešní, keďže taký postup sťažovateľov sankcionoval a negatívne zasiahol do ich práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

11. Vo vzťahu k výroku VII rozsudku krajského súdu sťažovatelia rozporovali vyjadrenie súdu, že trovy znaleckého dokazovania boli vynaložené na ich návrh, poukazovali na nesprávnosť hodnotenia ich úspechu/neúspechu, keďže všetky výdavky štátu boli vynaložené výlučne

v súvislosti s rozhodovaním o žalovanom nároku, v ktorom boli v plnom rozsahu úspešní. Súdny úložil sťažovateľom povinnosť nahradiť štátu trovy konania, hoci žiadne ustanovenie CSP neumožňuje uložiť takú povinnosť voči štátu, keďže tento nebol stranou konania.

12. Podľa sťažovateľov napadnuté rozhodnutia nie sú riadne odôvodnené, sú v rozpore s ustanoveniami CSP o trovách konania, preto sú svojvoľné a v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K rozsudku krajského súdu:

13. Z princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

14. Sťažovatelia v dovolaní proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu jeho prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f), namietajúc nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v dovolaní napadnutých výrokoch a z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie v časti výrokov o náhrade trov konania a trov štátu. Najvyšší súd sa s námietkou porušenia práva sťažovateľov na spravodlivý proces v kontexte práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia zaoberal a meritórne sa s ňou vysporiadal, preto uplatnenie právomoci najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy). Najvyšší súd súčasne konštatoval neprípustnosť dovolania sťažovateľov v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci. Predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu preto bola vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti len námietka nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke namietaného odklonu od rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 3MCdo/11/2011 a v otázke uloženia povinnosti na náhradu trov konania voči štátu.

15. Sťažovatelia kritizujú prístup krajského súdu, ktorý rozhodol o trovách konania jedným výrokom napriek tomu, že žaloba bola podaná pre niekoľko rôznych právnych vecí, a s poukazom na uznesenie sp. zn. 3MCdo/11/2011 z 11. októbra 2012 tvrdia, že súd sa mal vysporiadať s úspechom/neúspechom vo veci vo vzťahu ku každému z nárokov samostatne. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že právny názor sťažovateľov, podľa ktorého by o náhrade trov konania malo byť rozhodnuté piatimi samostatnými výrokmi (teda vo vzťahu ku každému uplatnenému nároku osobitne), je neudržateľný z pohľadu jednoduchého práva, keďže nemá žiaden explicitný základ v relevantných ustanoveniach CSP a nemožno ho vyvodiť ani z rozhodnutia odvolacieho súdu, na ktoré sťažovatelia poukazujú. Z rozhodnutia sp. zn. 3MCdo/11/2011 vyplýva požiadavka, aby sa miera úspechu a neúspechu posudzovala (nie rozhodovala) samostatne vo vzťahu ku každému nároku osobitne, čo ale súčasne neznamena, že rozhodnutie o trovách prvoinstančného konania má byť nevyhnutne procesne rozdelené do piatich samostatných výrokov. Rozhodnutie o trovách má vychádzať zo spoločného posúdenia miery úspechu či neúspechu, a tým zohľadňovať všetky aspekty uplatneného nároku sťažovateľov, ako aj priebeh konania. Napokon aj z ústavného

hľadiska len takýto prístup môže byť konformný s dotknutými základnými právami a slobodami, keď vyhovuje dvom základným zásadám náhrady trov konania – spravodlivosti a predvídateľnosti náhrady (m. m. III. ÚS 430/2020).

16. Ústavný súd preto považuje postup krajského súdu, ktorý, aplikujúc zásadu úspechu v konaní doplnenú o zásadu zavinenia, priznal žalovanej, ktorá bola v konaní prevažne úspešná (úspech v 1 nároku + 2 konania zavinené zastavené žalobcami, ktoré sa považujú za ich neúspech) náhradu trov prvoinštančného konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (pozri aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/19/2010), za ústavne akceptovateľný.

17. Uvedený záver možno obdobne konštatovať aj vo vzťahu k výroku o trovách konania štátu. Rozhodnutie o trovách má vychádzať zo spoločného posúdenia miery úspechu či neúspechu a súčasne zohľadňovať všetky aspekty uplatneného nároku sťažovateľov, ako aj priebeh konania. Prvé znalecké dokazovanie (na zistenie a zameranie celkového rozsahu presahu nehnuteľností žalovanej na nehnuteľnosti sťažovateľov) bolo súdom nariadené na návrh sťažovateľov v súvislosti s preukázaním dôvodnosti ich návrhu v apríli 2016 podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Skutočnosť, že znalecké dokazovanie bolo nariadené na návrh sťažovateľov, nebola nimi spochybnená, keď v odvolaní proti uzneseniu v časti povinnosti zložiť preddavok na trovy dôkazu potvrdili, že znalecké dokazovanie sami navrhli. Vzhľadom na súhlas sťažovateľov so zriadením vecného bremena znalecké dokazovanie bolo v konaní pred krajským súdom (teda za účinnosti CSP) doplnené o vypracovaný geometrický plán na účel zriadenia vecného bremena a na stanovenie odplaty za jeho zriadenie. Nariadenie sporného znaleckého dokazovania bolo pre rozhodnutie vo veci samej účelné, keďže zriadením vecného bremena za náhradu mali byť usporiadané vzájomné vzťahy medzi vlastníkom neoprávnenej stavby (žalovanou) a vlastníkom pozemku (sťažovateľmi). Preto výrok krajského súdu o povinnosti sťažovateľov ako neúspešnej strany sporu znášať trovy znaleckého dokazovania nielenže neodporuje zákonu (v tejto otázke absentuje v CSP explicitná zákonná úprava), ale nejaví ani známky nespravodlivosti a neobjektivity. Z hľadiska základných práv a slobôd sťažovateľov je preto ústavne udržateľný.

18. Ústavný súd nevykladá podústavné právo a aplikáciu podústavného práva skúma len z hľadisk súladu so základnými právami, z čoho vyplýva, že rozpor rozhodnutia súdu s akýmkoľvek zákonom sám osebe ešte nemusí znamenať porušenie základných práv a slobôd. V posudzovanej veci ani nemožno hovoriť o priamom konflikte (rozpore) výroku rozsudku krajského súdu so zákonom, pretože CSP spornú právnu otázku neupravuje. Aj napriek absencii právnej úpravy je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy CSP. Štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou, ustanovením § 148 OSP, podľa ktorej mu *ex lege* vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava CSP analogické ustanovenie neobsahuje (R 75/2018).

19. Keďže právne posúdenie veci krajským súdom v otázke trov konania nevykazuje znaky svojvôle, ústavná sťažnosť je v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu zjavne neopodstatnená a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

IV.2. K rozsudku najvyššieho súdu:

20. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

21. Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovatelia v dôvodoch ústavnej sťažnosti neformulujú kritiku selektívne voči jednotlivým napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov, ale námietky sú prednesené voči rozhodnutiam spoločne. Tento prístup sťažovateľov však znamená, že v časti ústavnej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu nie je zohľadnená skutočnosť mimoriadnej povahy dovolania ako opravného prostriedku, čo má za následok jednak to, že najvyšší súd v rámci konania o dovolaní nemá možnosť preskúmať právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu v celej šírke skutkového a právneho základu, ale aj to, že dovolateľova (sťažovateľova) zodpovednosť za procesnú perfektnosť dovolania v zmysle dôsledného rešpektovania zákonom predpísaného vymedzenia jeho dôvodov je posilnená.

22. Vo vzťahu k námietke nesprávneho vyhodnotenia skutkového tvrdenia (ako dochádzalo k prieniku dažďovej vody) sťažovatelia v dovolaní predniesli skôr kritiku odôvodnenia rozsudku krajského súdu k tejto otázke [dovolačí dôvod podľa § 420 písm. f) CSP] než samotné pochybenie spočívajúce v nesprávnom vyhodnotení skutkovej stránky veci. Nemožno celkom súhlasiť so sťažovateľmi, že najvyšší súd na túto námietku vôbec nereagoval (bod 13 rozsudku najvyššieho súdu). Krajský súd tvrdenie sťažovateľov o prieniku dažďovej vody nevyhodnotil ako sporné. Súčasne však zohľadnil, že žalovaná má osadené odtoky na odvod dažďovej vody na svojej nehnuteľnosti zodpovedajúce technickým predpisom, a tiež ďalšie skutkové okolnosti, keď uviedol, že vytváranie mlák je dané aj polohou pozemku, pričom sa tak dialo aj z dôvodov na strane žalobcov (zanášanie ríny). Na základe toho dospel k právnomu záveru o nepreukázaní, že by žalovaná dažďovou vodou nad mieru primeranú pomerom obťažovala sťažovateľov vo výkone ich vlastníckeho práva (bod 53 rozsudku krajského súdu).

23. Vo vzťahu k odôvodneniu výroku o trovách konania a trovách štátu je potrebné zdôrazniť, že takéto rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď je obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, má vo svojej podstate vždy povahu uznesenia, čomu zodpovedá aj jeho odôvodnenie, ktoré nemusí byť tak detailné, ako je to pri meritórnom výroku (§ 236 CSP). Zákon požaduje stručné odôvodnenie. Vo vzťahu k námietke sťažovateľov, že krajský súd neskúmal dôvod, pre ktorý zobrali sťažovatelia žalobu späť, a v tomto smere svoje rozhodnutie neodôvodnil, najvyšší súd poukázal na body 58 – 64 rozsudku krajského súdu, z ktorých relevantný je bod 61. Konštatovanie krajského súdu, že zo strany sťažovateľov nebolo preukázané, že k zastaveniu konania došlo z dôvodov na strane žalovanej (že by niečo vykonávala, aby nedochádzalo k obťažovaniu sťažovateľov po podaní žaloby), je dostatočným podkladom pre záver, že žalovanej z dôvodu procesného zavinenia sťažovateľov na zastavení konania patrí právo na náhradu trov konania. Okolnosť na strane

žalovanej spočívajúcu v zmene kúrenia z tuhého paliva na plynové (asi rok pred pojednávaním) nemožno vyhodnotiť ako vyhovenie žalobnej požiadavke sťažovateľov. Svedok na pojednávaní (v máji 2020) uviedol, že aj keď predtým kúrili tuhým palivom, dym bol čistý, neboli tam žiadne veľké splodiny. Navyše, sťažovatelia už v roku 2016 vzali žalobu v tejto časti späť s tým, že žalovaná upustila od ich obťažovania dymom a popolčekom a neskôr sa s totožným nárokom opäť dožadovali ochrany súdu. Neodôvodnenie údajného odklonu od rozhodnutia sp. zn. 3MCdo/11/2011 zo strany krajského súdu nedosahuje intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces, najmä ak takáto otázka ani nebola predmetom odvolacieho konania, keďže súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Pokiaľ sťažovatelia namietali v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP výrok súdu, ktorý ich zaväzuje zaplatiť štátu trovy znaleckého dokazovania, ich dovolanie v tejto časti musel najvyšší súd odmietnuť ako neprípustné, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu v otázke nároku na náhradu trov konania je preskúmateľné v dovolacom konaní len z dôvodov zmätočnosti (I. ÚS 275/2018).

24. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci pri posudzovaní prípustnosti a dôvodnosti dovolania sťažovateľov podľa ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP boli nezlučiteľné so základným právom strany konania na súdnu ochranu. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu preto nemožno hodnotiť ako svojvoľný, nedostatočne odôvodnený, či extrémne nespravodlivý. Výklad právnych noriem aplikovaných v predmetnej veci a závery najvyššieho súdu nepopierajú podstatu a zmysel základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), či práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a nadväzne nepredstavujú ani zásah do ich majetkovej sféry rámcovanej právom vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

25. Ústavná sťažnosť je preto aj v tejto časti zjavne neopodstatnená a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

26. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2025

Robert Šorl
predseda senátu